Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo vijeće)

24. rujna 2019.*

„Institucijsko pravo – Europska građanska inicijativa – Zaštita nacionalnih i jezičnih manjina – Jačanje kulturne i jezične raznolikosti – Djelomična registracija – Načelo dodjeljivanja – Izostanak očitog nepostojanja Komisijinih zakonodavnih ovlasti – Obveza obrazlaganja – Članak 5. stavak 2. UEU-a – Članak 4. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 211/2011 – Članak 296. UFEU-a”

U predmetu T-391/17,

**Rumunjska**, koju su zastupali R. Radu, C.-M. Florescu, E. Gane i L. Lițu, a zatim M. Florescu, E. Gane, L. Lițu i C.-R. Canțăr, u svojstvu agenata,

tužitelj,

protiv

**Europske komisije**, koju zastupaju H. Krämer, L. Radu Bouyon i H. Stancu, u svojstvu agenata,

tuženika,

koju podupire

**Mađarska**, koju zastupaju M. Fehér, G. Koós i G. Tornyai, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje Odluke Komisije (EU) 2017/652 od 29. ožujka 2017. o predloženoj građanskoj inicijativi pod nazivom „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” (SL 2017., L 92, str. 100.),

OPĆI SUD (drugo vijeće),

u sastavu: M. Prek, predsjednik, E. Buttigieg (izvjestitelj) i M. J. Costeira, suci,

tajnik: I. Dragan, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 9. travnja 2019.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: rumunjski

**Presudu**

## Okolnosti spora

1 Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe (građanski odbor za građansku inicijativu „Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe”, u daljnjem tekstu: odbor ili organizatori) podnio je 15. srpnja 2013. Europskoj komisiji prijedlog europske građanske inicijative (u daljnjem tekstu: EGI) pod nazivom „Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe” (u daljnjem tekstu: prijedlog EGI-ja).

2 Odlukom C(2013) 5969 *final*, od 13. rujna 2013., Komisija je odbila zahtjev za registraciju prijedloga EGI-ja uz obrazloženje da očito izlazi iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Europske unije za provedbu Ugovorâ.

3 Povodom zahtjeva odbora, Opći sud poništio je presudom od 3. veljače 2017., Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Komisija (T-646/13, EU:T:2017:59) odluku C (2013) 5969 *final* uz obrazloženje da je Komisija povrijedila svoju obvezu obrazlaganja.

4 Komisija je 29. ožujka 2017. donijela Odluku (EU) 2017/652 o predloženoj građanskoj inicijativi pod nazivom „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” (SL 2017., L 92, str. 100., u daljnjem tekstu: pobijana odluka), čijim se člankom 1. određuje sljedeće:

„1. Registrira se predložena građanska inicijativa pod nazivom ‚Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe’.

2. Izjave o potpori za predloženu građansku inicijativu mogu se prikupljati na temelju shvaćanja da je njezin cilj da Komisija predloži prijedloge:

– preporuke Vijeća ‚o zaštiti i promicanju kulturne i jezične raznolikosti u Uniji’,

– odluke ili uredbe Europskog parlamenta i Vijeća čiji je predmet ‚prilagodba programa financiranja kako bi postali dostupni malim regionalnim i manjinskim jezičnim zajednicama’,

– odluke ili uredbe Europskog parlamenta i Vijeća čiji je predmet uspostava centra jezične raznolikosti kojim će se ojačati svijest o važnosti regionalnih i manjinskih jezika te promicati raznolikost na svim razinama, a koje će se uglavnom financirati sredstvima Europske unije,

– uredbe o prilagodbi općih pravila koja se primjenjuju na zadatke, prioritetne ciljeve i ustroj strukturnih fondova na način da se u obzir uzme zaštita manjina i promicanje kulturne i jezične raznolikosti pod uvjetom da djelovanja koja se financiraju vode jačanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji,

– uredbe Europskog parlamenta i Vijeća čiji je predmet izmjena propisa koji se odnose na program „Obzor 2020.” radi poboljšanja istraživanje o dodanoj vrijednosti koju nacionalne manjine i kulturna i jezična raznolikosti mogu imati za društveni i gospodarski razvoj regija EU-a,

– izmjene zakonodavstva EU-a kako bi se zajamčilo približno jednako postupanje prema osobama bez državljanstva i građanima Unije,

– uredbe Europskog parlamenta i Vijeća radi uvođenja ujednačenog autorskog prava koje bi omogućilo da se cijelu Uniju smatra unutarnjim tržištem u području autorskih prava,

– izmjene Direktive 2010/13/EU [Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (SL 2010., L 95., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 7., str. 160.)] radi osiguranja slobode pružanja usluga i prijema audiovizualnih sadržaja u regijama u kojima nacionalne manjine borave,

– uredbe ili odluke Vijeća u cilju skupnog izuzeća projekata kojima se promiču nacionalne manjine i njihova kultura iz postupka predviđenog člankom 108. stavkom 2. UFEU-a.”

5 U skladu s uvodnom izjavom 2. pobijane odluke, predmet prijedloga EGI-ja odnosi se na sljedeće: „pozivamo [Uniju] da poboljša zaštitu pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina te ojača kulturnu i jezičnu raznolikost u Uniji”.

6 U skladu s uvodnom izjavom 3. pobijane odluke, ciljevi prijedloga EGI-ja odnose se na sljedeće:

„pozivamo [Uniju] da donese paket pravnih akata kako bi se poboljšala zaštita pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina te ojačala kulturna i jezična raznolikost u Uniji. Paket će uključivati mjere politike u području regionalnih i manjinskih jezika, obrazovanja i kulture, regionalne politike, sudjelovanja, jednakosti, audiovizualnih i drugih medijskih sadržaja te regionalne (državne) potpore.”

7 U uvodnoj izjavi 4. pobijane odluke navodi se da se u prilogu prijedlogu EGI-ja navodi sljedećih 11 pravnih akata Unije za koje se u prijedlogu građanske inicijative u osnovi traži donošenje prijedloga Komisije:

(a) preporuka Vijeća „o zaštiti i promicanju kulturne i jezične raznolikosti u Uniji” na temelju članka 167. stavka 5. druge alineje i članka 165. stavka 4. druge alineje UFEU-a;

(b) odluka ili uredba Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članka 167. stavka 5. prve alineje i članka 165. stavka 4. prve alineje UFEU-a čiji je predmet „prilagodba programa financiranja kako bi postali dostupni malim regionalnim i manjinskim jezičnim zajednicama”;

(c) odluka ili uredba Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članka 167. stavka 5. prve alineje i članka 165. stavka 4. prve alineje UFEU-a čiji je predmet uspostava centra jezične raznolikosti kojim će se ojačati svijest o važnosti regionalnih i manjinskih jezika te promicati raznolikost na svim razinama, a koje će se uglavnom financirati sredstvima Europske unije;

(d) uredba Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članaka 177. i 178. UFEU-a, čiji je predmet prilagodba zajedničkih odredbi koje se odnose na regionalne fondove EU-a na način da kao tematske ciljeve obuhvaćaju zaštitu manjina i promicanje kulturne i jezične raznolikosti;

(e) uredba Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članka 173. stavka 3. i članka 182. stavka 1. UFEU-a, čiji je predmet izmjena propisa koji se odnose na program „Obzor 2020.” radi poboljšanja istraživanja o dodanoj vrijednosti koju nacionalne manjine i kulturna i jezična raznolikosti mogu imati za društveni i gospodarski razvoj regija EU-a;

(f) direktiva, uredba ili odluka Vijeća na temelju članka 20. stavka 2. i članka 25. UFEU-a radi jačanja položaja pripadnika nacionalnih manjina unutar EU-a kako bi se osiguralo da se pri izboru zastupnika Europskog parlamenta u obzir uzima njihova legitimna zabrinutost;

(g) djelotvorne mjere za suzbijanje diskriminacije i promicanje jednakog postupanja, uključujući nacionalne manjine, osobito revizijom postojećih direktiva Vijeća o jednakom postupanju, na temelju članka 19. stavka 1. UFEU-a;

(h) izmjena zakonodavstva EU-a kako bi se zajamčilo približno jednako postupanje prema osobama bez državljanstva i građanima Unije, na temelju članka 79. stavka 2. UFEU-a;

(i) uredba Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članka 118. UFEU-a radi uvođenja ujednačenog autorskog prava kako bi se cijeli EU mogao smatrati unutarnjim tržištem u području autorskih prava;

(j) izmjena Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (SL 2010., L 95., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 7., str. 160.) radi osiguranja slobode pružanja usluga i prijema audiovizualnih sadržaja u regijama u kojima borave nacionalne manjine, na temelju članka 53. stavka 1. i članka 63. UFEU-a;

(k) uredba ili odluka Vijeća, u cilju skupnog izuzeća projekata kojima se promiču nacionalne manjine i njihova kultura, na temelju članka 109., članka 108. stavka 4. ili članka 107. stavka 3. točke (e) UFEU-a.

8 U uvodnoj izjavi 5. pobijane odluke navodi se da se mogu donijeti pravni akti Unije radi provedbe Ugovorâ:

– u području poboljšanja poznavanja i popularizacije kulture i povijesti europskih naroda; očuvanja i zaštite kulturne baštine od europske važnosti, nekomercijalne kulturne razmjene i umjetničkog i književnog stvaralaštva, uključujući i stvaralaštvo u audio-vizualnom sektoru;

– u području razvoja europske dimenzije u obrazovanju, među ostalim nastavom i popularizacijom jezika država članica;

– pri definiranju zadataka i prioritetnih ciljeva te ustroju strukturnih fondova pod uvjetom da djelovanja koja se financiraju vode jačanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji;

– o posebnim mjerama kojima se podupire djelovanje država članica usmjereno prema ostvarivanju ciljeva ubrzanja prilagodbe industrije strukturnim promjenama, poticanju okruženja pogodnog za inicijativu i razvoj poduzetnika, osobito malih i srednjih poduzetnika, širom Unije, poticanju okruženja pogodnog za suradnju među poduzetnicima, podupiranju boljeg iskorištavanja industrijskog potencijala politika inovacije, istraživanja i tehnološkog razvoja;

– u području istraživanja i tehnološkog razvoja u obliku višegodišnjeg okvirnog programa kojim se određuju znanstveni i tehnološki ciljevi koje treba postići kroz aktivnosti Unije te utvrđuju odgovarajući prioriteti, opisuju te aktivnosti u općim crtama i utvrđuje najviši ukupni iznos i detaljna pravila financijskog sudjelovanja Unije u okvirnom programu te odgovarajuće udjele u svakoj predviđenoj aktivnosti;

– u području prava državljana trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, uključujući i uvjete koji uređuju slobodu kretanja i boravka u drugim državama članicama EU-a;

– za stvaranje europskih prava intelektualnog vlasništva kako bi osigurali ujednačenu zaštitu prava intelektualnog vlasništva u čitavoj Uniji te za uspostavu centraliziranih aranžmana na razini Unije u području ovlaštenja, koordinacije i nadzora;

– za usklađivanje odredaba utvrđenih zakonom i drugim propisima u državama članicama koje se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti kao samozaposlene osobe;

– za određivanje kategorija potpore koju dodjeljuju države izuzete iz postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. UFEU-a.

9 U uvodnoj izjavi 6. pobijane odluke, Komisija iz prethodnih razmatranja zaključuje da prijedlog EGI-ja, u dijelu u kojem je njegov cilj da Komisija predloži pravne akte Unije radi provedbe Ugovorâ kako se navodi u uvodnoj izjavi 4. točkama (a) do (e) i (h) do (k) pobijane odluke, ne izlazi očito iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL 2011., L 65, str. 1.), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 20., svezak 1., str. 31.).

10 Suprotno tomu, što se tiče druga dva prijedloga na koje se upućuje u prijedlogu EGI-ja, odnosno prijedloga iz uvodne izjave 4. točaka (f) i (g) pobijane odluke, Komisija u uvodnim izjavama 7. do 9. navedene odluke zaključuje da prijedlog EGI-ja očito izlazi iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Uredbe br. 211/2011.

## Postupak i zahtjevi stranaka

11 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. lipnja 2017. Rumunjska je pokrenula ovaj postupak.

12 Zasebnim aktom podnesenim tajništvu Općeg suda istog dana, Rumunjska je podnijela zahtjev za privremenu pravnu zaštitu na temelju članaka 278. i 279. UFEU-a, kako bi Opći sud naložio suspenziju primjene pobijane odluke. Navedeni zahtjev odbijen je rješenjem od 13. studenoga 2017., Rumunjska/Komisija (T-391/17 R, neobjavljeno, EU:T:2017:805).

13 Odlukom predsjednika drugog vijeća od 27. rujna 2017. Slovačkoj Republici odobrena je intervencija u potporu zahtjevu Rumunjske. Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 18. listopada 2017. Slovačka Republika obavijestila je Opći sud da povlači svoju intervenciju, tako da je rješenjem od 16. studenoga 2017., Rumunjska/Komisija (T-391/17, neobjavljeno, EU:T:2017:823) izbrisana kao intervenijent iz ovog predmeta.

14 Odlukom predsjednika drugog vijeća od 15. studenoga 2017. Mađarskoj je odobrena intervencija u potporu Komisijinom zahtjevu. Intervencijski podnesak Mađarske podnesen je nakon roka koji je odredio predsjednik, tako da nije uložen u spis.

15 Rješenjem od 16. studenoga 2017., Rumunjska/Komisija (T-391/17, neobjavljeno, EU:T:2017:831), koje je povodom žalbe potvrđeno rješenjem od 5. rujna 2018., Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Rumunjska i Komisija (C-717/17 P (I), neobjavljeno, EU:C:2018:691), odbijen je zahtjev za intervenciju odbora.

16 Rumunjska od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi pobijanu odluku;

– naloži Komisiji snošenje troškova.

17 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu kao neosnovanu;

– naloži Rumunjskoj snošenje troškova.

## Pravo

### *Uvodne napomene*

18 Komisija je tijekom rasprave, u odgovoru na pitanja koja je postavio Opći sud, dovela u pitanje dopuštenost tužbe, pri čemu je istaknula, s jedne strane, nepravodobnost tužbe i, s druge strane, nemogućnost pobijanja pobijane odluke.

19 Valja podsjetiti da je sud Unije ovlašten procijeniti, u skladu s okolnostima svakog slučaja, opravdava li dobro sudovanje odbijanje tužbe kao neosnovane, a da se prethodno ne odluči o razlozima nedopuštenosti koje ističe tuženik (vidjeti u tom smislu presude od 26. veljače 2002., Vijeće/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, t. 51. i 52.; od 23. ožujka 2004., Francuska/Komisija, C-233/02, EU:C:2004:173, t. 26. i od 15. lipnja 2005., Regione autonoma della Sardegna/Komisija, T-171/02, EU:T:2005:219, t. 155.).

20 U okolnostima ovog slučaja Opći sud smatra da je zbog pitanja ekonomičnosti postupka najprije potrebno ispitati tužbene razloge koje ističe Rumunjska, a da se prethodno ne odluči o dopuštenosti tužbe, s obzirom na to da je tužba u svakom slučaju i iz razloga izloženih u nastavku neosnovana.

### *Meritum*

21 U prilog svojoj tužbi Rumunjska ističe dva tužbena razloga od kojih se prvi temelji na povredi članka 5. stavka 2. UEU-a i članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011, a drugi na povredi članka 296. drugog stavka UFEU-a.

#### *Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 5. stavka 2. UEU-a i članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011*

22 Kao prvo, Rumunjska tvrdi da iz analize detaljnih informacija i mjera navedenih u prilogu prijedlogu EGI-ja proizlazi da se, unatoč najavljenim ciljevima, taj prijedlog u stvarnosti odnosi isključivo na poboljšanje zaštite prava pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, a uopće nije izravno povezan s kulturnom raznolikošću u smislu članka 3. UEU-a i članka 167. UFEU-a, čije je jačanje u najboljem slučaju posljedica svojstvena poboljšanju zaštite prava pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina.

23 Međutim, s druge strane, što se tiče jačanja kulturne raznolikosti na temelju članka 167. stavaka 1. i 4. UFEU-a, Unija ima ovlasti podupiranja, koordinacije i dopunjavanja, a ne isključivu nadležnost ili nadležnost koju dijeli s državama članicama za promicanje politike čiji je jedini cilj kulturna raznolikost. Na temelju članka 167. stavka 4. UFEU-a, zakonodavni akt Unije ne može se odnositi isključivo na kulturnu raznolikosti, nego bi Unija trebala voditi računa o njoj i promicati je u okviru svojih politika. S druge strane, što se tiče zaštite prava pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, Unija nema izričitu zakonodavnu ovlast i to je područje i dalje u isključivoj nadležnosti država članica, kao što to proizlazi osobito iz članaka 2., 3., 7. i 8. UEU-a, članka 4. stavka 2. UFEU-a i Odluke C (2013) 5969 *final* navedene u točki 2. ove presude.

24 Kao drugo, Rumunjska tvrdi da konkretna područja djelovanja na koja se odnosi prijedlog EGI-ja i koja su navedena u njegovu prilogu, treba objektivno analizirati s obzirom na njihov kontekst, koji je definiran predmetom i ciljevima prijedloga EGI-ja. Nije dovoljno da su predloženi akti obuhvaćeni područjem koje ulazi u područje nadležnosti Unije. S obzirom na to da se, u skladu s načelom dodjeljivanja propisanim u članku 5. stavku 2. UEU-a, ovlasti Unije mogu izvršavati samo radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih u Ugovorima, također je potrebno da svojim sadržajem i svojim ciljevima predmetni akti mogu pridonijeti ostvarivanju ciljeva utvrđenih za djelovanje Unije u relevantnom području nadležnosti. Međutim, niti iz jedne odredbe Ugovorâ ne proizlazi da se ciljevi

politika u područjima u kojima se traži donošenje akata Unije odnose na bilo koje djelovanje u području zaštite nacionalnih manjina. Stoga, s obzirom na to da, svojim predmetom i svojim ciljevima, prijedlog EGI-ja očito izlazi iz područja nadležnosti Unije, za nijednu mjeru koja se može predložiti radi ostvarivanja ciljeva koji se žele postići, ne može se smatrati da je obuhvaćena tim područjem nadležnosti.

25 Kao treće, Rumunjska tvrdi da se na svaku od mjera navedenih među dodatnim informacijama odnose prijedlog EGI-ja i ciljevi koji se njime žele postići, koji su najavljeni u traženim informacijama, tako da pojedinačno ispitivanje ne može dovesti do drugog zaključka u pogledu nadležnosti Unije. U tom pogledu, djelomična registracija prijedloga EGI-ja u ovom je slučaju bespredmetna jer Komisija ne može odgovoriti na EGI- ostvarivanja drugi ciljevi osim onih koje su naveli organizatori a da se pritom ne naruši njihova autonomija, ni nedopuštenog mijenjanja najavljenog predmeta EGI-ja.

26 Kao četvrto i posljednje, Rumunjska tvrdi da, što se osobito tiče konkretnih područja na koja se odnosi prijedlog EGI-ja, u pogledu, prvo, predloženih mjera koje se odnose na jezike, obrazovanje i kulturu, organizatori pogrešno temelje prijedloge u pogledu „jezika” iz točke 2. prijedloga EGI-ja na članku 167. stavku 5. drugoj alineji i članku 165. stavku 4. drugoj alineji UFEU-a, uzimajući u obzir da ti članci ne sadržavaju nijednu odredbu u pogledu „jezika” ili „jezične politike”. Usto, nijedan od ciljeva koji se žele postići člancima 165. do 167. UFEU-a, odnosno osobito razvoj kvalitetnog obrazovanja, doprinos procvatu kultura država članica, poštujući pritom njihovu nacionalnu i regionalnu raznolikost ili poboljšanje poznavanja i popularizacije kulture i povijesti europskih naroda, ne odnosi se na pripadnike nacionalnih ili jezičnih manjina. Stoga ni konkretna mjera u području „obrazovanja” ili „kulture” kojom se pruža potpora pripadnicima tih manjina, nema pravni temelj ni u Ugovorima, pri čemu se člankom 3. UEU-a ta situacija ne može popraviti. Države članice imaju ovlast za donošenje mjera u području jezičnog identiteta pripadnika nacionalnih manjina, uzimajući u obzir da se u tom kontekstu primjenjuje članak 10. Okvirne konvencije Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina, donesene 10. studenoga 1994., čije su stranke određene države članice.

27 Drugo, što se tiče područja regionalne politike i konkretnije prijedloga koji se temelje, s jedne strane, na člancima 177. i 178. UFEU-a, za prilagodbu odredbi koje se odnose na regionalne fondove Unije i, s druge strane, na članku 173. stavku 3. i članku 182. stavku 1. UFEU-a, za izmjenu Uredbe (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL 2013., L 347, str. 104.), Rumunjska tvrdi da je u skladu s člankom 174. UFEU-a u okviru kohezijske politike važan kriterij razvoja različitih regija, a ne kriterij nacionalnih, etničkih, kulturnih, vjerskih ili jezičnih obilježja regija, tim više jer ne postoji nikakva jasna i općenito valjana veza između etničke komponente određenih regija i njihova stupnja razvoja. Aktom donesenim na temelju članka 177. UFEU-a ne mogu se odrediti dodatni ciljevi u odnosu na ciljeve iz članka 174. UFEU-a. Isto vrijedi i za program „Obzor 2020.”, uzimajući u obzir da ciljevi posebnih mjera iz članka 173. UFEU-a („Industrija”) i članka 179. UFEU-a („Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir”) nisu ni u kakvom odnosu sa zaštitom prava pripadnika nacionalnih manjina. Rumunjska dodaje da u okviru nadležnosti Unije nema temelja za donošenje akta koji je, kao u ovom slučaju, protivan vrijednostima propisanim u članku 2. UEU-a jer se njime uvodi neizravna etnička diskriminacija i koji dovodi do problema prekoračenja granica utvrđenih u skladu s međunarodnim pravom u pogledu uključivanja matične države u zaštitu njezine nacionalne manjine koja se nalazi na državom području druge države.

28 Treće, što se tiče mjera predloženih u pogledu osoba bez državljanstva radi osiguravanja jednakog postupanja između osoba bez državljanstva i građana Unije, Rumunjska tvrdi da korištenje kriterija pripadnosti nacionalnoj manjini radi dodjele posebnog statusa određenoj kategoriji, kao što su osobe bez državljanstva, ne odgovara ciljevima iz članka 79. stavka 1. UFEU-a. S obzirom na to da se prijedlogom EGI-ja predlaže samo odobravanje povoljnijeg postupanja prema osobama bez državljanstva, on ne odgovara predmetu navedenog prijedloga te u najboljem slučaju može biti predmet posebnog EGI-ja. Za potrebe Glave V. UFEU-a, u kojoj se nalazi članak 79. UFEU-a, prema

osobama bez državljanstva postupa se kao prema državljanima trećih zemalja, kao što to proizlazi iz članka 67. stavka 2. UFEU-a. Ni s tog stajališta Ugovorima se ne dodjeljuje pravni temelj za donošenje akata kojima se nastoji osigurati približna jednakost između osoba bez državljanstva i državljana Unije.

29 Četvrto, što se tiče prijedloga da se uvede jedinstveni sustav autorskih prava u okviru Unije, koji se temelji na članku 118. UFEU-a, Rumunjska ističe da se čini da je svrha prijedloga olakšati pripadnicima manjina korištenje dobara i usluga na njihovom jeziku, koji je često jezik susjedne zemlje, tako da navedeni prijedlog odstupa od svrhe mjera iz članka 118. UFEU-a i također dovodi do već navedenog problema uključivanja matične države u zaštitu pripadnika nacionalnih manjina. U skladu s međunarodnim preporukama u pogledu tog pitanja, povlašteno postupanje matične države treba odobriti na temelju bilateralnog pristupa uz pristanak nadležne države i ograničiti na „područja obrazovanja i kulture, ako se njime nastoji postići legitiman cilj poticanja kulturnih veza i ako je [povlašteno postupanje] proporcionalno tom cilju". Konačno, poteškoće povezane s europskim patentom u pogledu jezičnog uređenja upućuju na poteškoće povezane sa stvaranjem ujednačenog sustava prava intelektualnog vlasništva u cijeloj Europi.

30 Peto, što se tiče prijedloga izmjene Direktive 2010/13, Rumunjska tvrdi da je dodjela posebnog postupanja „regijama gdje žive nacionalne manjine" protivna vrijednostima propisanim u članku 2. UEU-a, predstavlja izravnu diskriminaciju s obzirom na slobodno kretanje usluga, zabranjenu člankom 56. UFEU-a i također dovodi do problema, navedenog u točki 29. ove presude, u pogledu uključivanja matične države u zaštitu pripadnika nacionalnih manjina.

31 Šesto i posljednje, što se tiče prijedloga na temelju članka 109. i članka 108. stavka 4. ili članka 107. stavka 3. točke (d) UFEU-a, koji se odnosi na područje državnih potpora, Rumunjska tvrdi da je predviđena mjera izuzeća protivna ciljevima mjera koje se mogu poduzeti na temelju međunarodnog prava u korist pripadnika nacionalnih manjina, koje su ograničene na područja obrazovanja, kulture, jezika i vjere. Dodjela „prekograničnih" državnih potpora matične države pravnim osobama čiji je cilj stjecanje dobiti, koje imaju za cilj promicati prava pripadnika nacionalnih manjina susjedne države, nije u skladu s načelima međunarodnog prava u pogledu uključivanja matičnih država u zaštitu pripadnika nacionalnih manjina koji se nalaze na državnom području drugih država, narušava tržišno natjecanje i dovodi do diskriminacije na temelju etničkih kriterija između građana Unije te je stoga protivna vrijednostima Unije.

32 Komisija, koju podupire Mađarska, osporava argumente Rumunjske.

33 Najprije valja podsjetiti da članak 11. stavak 4. UEU-a, uveden Ugovorom iz Lisabona, priznaje građanima Unije pravo da pod određenim uvjetima mogu na vlastitu inicijativu pozvati Komisiju da u okviru svojih ovlasti podnese odgovarajući prijedlog o pitanjima za koja građani smatraju da je potreban pravni akt Unije u svrhu provedbe Ugovorâ (presuda od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 23.).

34 Pravo poduzimanja EGI-ja, poput, među ostalim, prava podnošenja peticije Europskom parlamentu, instrument je koji se odnosi na pravo građana na sudjelovanje u demokratskom životu Unije, predviđeno u članku 10. stavku 3. UEU-a, jer im dopušta da se izravno obrate Komisiji kako bi joj podnijeli zahtjev kojim je se poziva na podnošenje prijedloga za pravni akt Unije u svrhu provedbe Ugovorâ (presuda od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 24.). Kao što proizlazi iz uvodne izjave 1. Uredbe br. 211/2011, to pravo jača status građana Unije i poboljšava demokratsko funkcioniranje Unije (presude od 3. veljače 2017., Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, t. 18. i od 10. svibnja 2017., Efler/Komisija, T-754/14, EU:T:2017:323, t. 24.).

35 U skladu s člankom 24. prvim stavkom UFEU-a, postupci i uvjeti potrebni za EGI detaljno su propisani Uredbom br. 211/2011. Njezinim člankom 4. propisani su uvjeti Komisijine registracije prijedloga za EGI (presuda od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 25.).

36 Stoga, kada je riječ o postupku registracije prijedloga za EGI, na temelju članka 4. Uredbe br. 211/2011 na Komisiji je da ispita ispunjava li takav prijedlog uvjete navedene, među ostalim, u stavku 2. točki (b) tog članka, kojim se predviđa da će Komisija registrirati prijedlog za EGI ako je „razvidno da […] predložena građanska inicijativa ne izlazi iz okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ" (presuda od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 26. i 45.).

37 Kao što to proizlazi iz sudske prakse, u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 211/2011, treba uzeti u obzir podatke koji se odnose na predmet i ciljeve prijedloga za EGI koje su njegovi organizatori, u skladu s Prilogom II. navedenoj uredbi bili obvezni ili sami htjeli dostaviti (presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 45. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 51.).

38 Naime, „informacije utvrđene u Prilogu II." Uredbi br. 211/2011, na koje se upućuje člankom 4. iste uredbe, ne uključuju samo minimalne informacije koje, na temelju istog priloga, treba podnijeti u registar. Pravo priznato u Prilogu II. Uredbi br. 211/2011 da organizatori predložene inicijative podnesu dodatne informacije, odnosno nacrt pravnog akta Unije, u vezi je s obvezom Komisije da razmotri navedene informacije, na istom temelju kao sve druge informacije podnesene primjenom navedenog priloga, u skladu s načelom dobre uprave, navedenim u uvodnoj izjavi 10. Uredbe br. 211/2011, koje uključuje obvezu nadležne institucije da preispita, brižljivo i nepristrano, sve relevantne elemente u predmetnom slučaju. Stoga, kako bi se ocijenilo ispunjava li prijedlog EGI-ja uvjete registracije propisane člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Uredbe br. 211/2011, Komisija treba ispitati dodatne informacije (presuda od 3. veljače 2017., Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, t. 30. do 32.; vidjeti u tom smislu i presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 47., 48. i 50. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 52. do 54.).

39 Usto, u skladu s ciljevima EGI-ja, kao što su navedeni u uvodnim izjavama 1. i 2. Uredbe br. 211/2011 – koji se, među ostalim, sastoje od poticanja građana na sudjelovanje i kojima se Unija želi učiniti dostupnijom – Komisija, kada joj se podnese prijedlog za EGI, uvjet registracije propisan u članku 4. stavku 2. točki (b) te uredbe treba tumačiti i primjenjivati na način da osigura da je EGI lako dostupan (presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 49. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 53. i 64.).

40 Slijedom toga, Komisija je ovlaštena odbiti registrirati taj prijedlog za EGI na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) navedene uredbe samo ako on, s obzirom na svoj predmet i ciljeve – kako proizlaze iz obveznih i eventualno dodatnih podataka koje organizatori dostave na temelju Priloga II. Uredbi br. 211/2011 – očito izlazi iz okvira ovlasti na temelju kojih Komisija može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ (presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 50. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 54.).

41 U tom pogledu, iz teksta članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011 proizlazi da Komisija mora obaviti prvo ispitivanje elemenata kojima raspolaže kako bi mogla ocijeniti je li razvidno da predloženi EGI ne potpada u okvir njezinih ovlasti, pri čemu je pojašnjeno da je predviđeno da se potpunije ispitivanje obavi u slučaju registracije prijedloga. Naime, članak 10. stavak 1. točka (c) te uredbe predviđa da, kada Komisija primi građansku inicijativu, u roku od tri mjeseca u priopćenju navodi svoje pravne i političke zaključke o EGI-ju, eventualnim djelovanjima koje namjerava poduzeti i razloge poduzimanja ili nepoduzimanja djelovanja (presuda od 19. travnja 2016., Costantini/Komisija, T-44/14, EU:T:2016:223, t. 17.). Stoga, odluka o registriranju prijedloga EGI-ja, koja podrazumijeva njegovu prvu pravnu ocjenu, ne prejudicira Komisijinu ocjenu koju ona po potrebi donosi u okviru komunikacije donesene na temelju članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 211/2011 i utvrđuje

konačno stajalište te institucije u pogledu toga hoće li kao odgovor na EGI podnijeti prijedlog pravnog akta (vidjeti u tom smislu presudu od 23. travnja 2018., One of Us i dr./Komisija, T-561/14, u žalbenom postupku, EU:T:2018:210, t. 79. i 117.).

42 Kao što je već presuđeno, kada je Komisiji podnesen zahtjev za registraciju prijedloga EGI-ja, nije na njoj da u toj fazi ispita jesu li dokazani svi istaknuti činjenični elementi ni je li dostatno obrazloženje na kojem se temelje prijedlog i predložene mjere. Komisija, u svrhu ocjene poštovanja uvjeta za registraciju, propisanih u članku 4. stavku 2. točki (b) Uredbe br. 211/2011, mora samo ispitati mogu li se s objektivne točke gledišta poduzeti takve apstraktno planirane mjere na temelju Ugovorâ, inače bi povrijedila cilj da se osigura da je EGI lako dostupan (presuda od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 62. i 64.).

43 U ovom slučaju, kako bi se utvrdilo je li Komisija pravilno primijenila uvjet iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011, valja stoga ispitati je li ona s obzirom na prijedlog EGI-ja i u okviru prvog ispitivanja elemenata kojima je raspolagala Komisija, suprotno onomu što tvrdi Rumunjska, mogla u fazi registracije valjano zaključiti da navedeni prijedlog, iako se odnosi na apstraktno planirane prijedloge pravnih akata kao što su oni iz članka 1. stavka 2. pobijane odluke, očito ne izlazi iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih navedena institucija može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ.

44 U tom pogledu treba podsjetiti da su, u skladu s člankom 5. UEU-a, granice nadležnosti Unije uređene načelom dodjeljivanja i da, na temelju članka 13. stavka 2. UEU-a, svaka institucija djeluje u granicama ovlasti koje su joj dodijeljene u Ugovorima (vidjeti u tom smislu presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 97. i 98. i od 19. travnja 2016., Costantini/Komisija, T-44/14, EU:T:2016:223, t. 16.). Naime ciljem demokratskog sudjelovanja građana Unije, na kojemu se temelji mehanizam EGI-ja, nije moguće isključiti načela prijenosa nadležnosti i ovlastiti Uniju za donošenje zakonodavstva u području u kojem joj nije bila dodijeljena nikakva nadležnost (presuda od 19. travnja 2016., Costantini/Komisija, T-44/14, EU:T:2016:223, t. 53.).

45 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, izbor pravne osnove za neki akt Unije mora se temeljiti na objektivnim elementima koji podliježu sudskom nadzoru, među kojima su osobito cilj i sadržaj tog akta (vidjeti presudu od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 67. i navedenu sudsku praksu).

46 Što se tiče predmeta i ciljeva koji se žele postići prijedlozima akata koje treba podnijeti Komisija, koji su navedeni u članku 1. stavku 2. pobijane odluke, u prijedlogu EGI-ja navodi se, kao što se ističe u uvodnim izjavama 2. i 3. pobijane odluke, da se navedeni prijedlog odnosi na donošenje paketa pravnih akata kako bi se poboljšala zaštita pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina te ojačala kulturna i jezična raznolikost u Uniji. Paket će uključivati mjere politike u području regionalnih i manjinskih jezika, obrazovanja i kulture, regionalne politike, jednakosti, audiovizualnih i drugih medijskih sadržaja te regionalne potpore. U prilogu prijedlogu EGI-ja navode se različiti pravni akti za koje se u prijedlogu građanske inicijative traži donošenje prijedloga Komisije.

47 Suprotno tvrdnjama Rumunjske, prijedlog EGI-ja ne odnosi se isključivo na to da se osigura poštovanje prava pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, nego se njime također nastoji ojačati kulturna i jezična raznolikost u Uniji, kao što to proizlazi iz predmeta i ciljeva navedenih u tom prijedlogu i iz uzimanja u obzir različitih prijedloga pravnih akata izričito navedenih u prilogu prijedlogu EGI-ja, za koje organizatori traže da se podnesu Parlamentu i Vijeću.

48 U tom kontekstu, važno je naglasiti, kao što se to ističe u točki 37. ove presude, da je za potrebe registracije prijedloga EGI-ja Komisija dužna uzeti u obzir predmet i ciljeve navedenog prijedloga, koji ne proizlaze samo iz obveznih informacija, nego i iz dodatnih informacija koje su organizatori dostavili

u skladu s Prilogom II. Uredbi br. 211/2011 (presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 45. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 51. i 54.).

49 U skladu s tom sudskom praksom, Komisija je nakon presude od 3. veljače 2017., Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Komisija (T-646/13, EU:T:2017:59), kojom je poništena odluka C (2013) 5969 navedena u točki 2. ove presude, provela novu analizu prijedloga EGI-ja na temelju svih informacija koje su dostavili organizatori, osobito uzimajući u obzir prijedloge pravnih akata navedene u prilogu prijedlogu EGI-ja, te je zaključila da, s obzirom na to da je cilj tog priloga da Komisija predloži devet od jedanaest pravnih akata Unije iz uvodne izjave 4. točaka (a) do (e) i (h) do (k) pobijane odluke, prijedlog EGI-ja ne izlazi očito iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Uredbe br. 211/2011.

50 Međutim, kao što se istaknulo u točki 47. ove presude i kao što je Komisija pravilno napomenula, pravni akti, kako su navedeni u prilogu prijedlogu EGI-ja, koji, prema mišljenju te institucije, ulaze u okvir ovlasti da podnese prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovorâ u predmetnim područjima, očito trebaju doprinijeti, s jedne strane, ostvarivanju općeg cilja da se osigura poštovanje prava pripadnika manjina, ali, s druge strane, također izravno, ostvarivanju općeg cilja poštovanja i promicanja kulturne i jezične raznolikosti u Uniji.

51 U tom pogledu, važno je utvrditi, s jedne strane, da je u skladu s člankom 2. UEU-a poštovanje prava manjina jedna od vrijednosti na kojima se temelji Unija i, s druge strane, da se u članku 3. stavku 3. četvrtom podstavku UEU-a navodi da Unija poštuje svoju bogatu kulturnu i jezičnu raznolikost.

52 Što se tiče konkretnije jačanja kulturne raznolikosti, člankom 167. stavkom 4. UFEU-a određuje se da u svojem djelovanju na temelju drugih odredaba Ugovorâ Unija vodi računa o kulturnim aspektima, posebno radi poštovanja i promicanja raznolikosti svojih kultura.

53 Suprotno onomu što tvrdi Rumunjska, iz toga ipak ne proizlazi da je Komisija pobijanom odlukom priznala Uniji opću zakonodavnu ovlast u području zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina, nego samo da poštovanje prava manjina i jačanje kulturne i jezične raznolikosti, kao vrijednosti i ciljeve Unije, treba uzeti u obzir na okviru djelovanja Unije u područjima na koja se odnosi prijedlog EGI-ja. Kao što je to sama Rumunjska potvrdila u tom kontekstu, s jedne strane, članak 3. stavak 3. četvrti podstavak UEU-a nužno sadržava opće smjernice za djelovanje Unije u drugim područjima i, s druge strane, poštovanje manjina iz članka 2. UEU-a sastavni je dio vrijednosti Unije koje je Komisija dužna poštovati u okviru svojih ovlasti.

54 U tom pogledu osobito valja istaknuti da Rumunjska ne dovodi u pitanje ovlast Unije da donosi pravne akte u konkretnim područjima djelovanja na koja se odnose pravni akti iz uvodne izjave 4. točaka (a) do (e) i (h) do (k) pobijane odluke (vidjeti točku 7. ove presude) i iz uvodne izjave 5. te odluke (vidjeti točku 8. ove presude) kako bi se ostvarili ciljevi koji se nastoje postići predmetnim odredbama. Međutim, Rumunjska smatra da ovlast Unije u tim područjima ne može Komisiji omogućiti da pozove Parlament i Vijeće da donesu pravne akte radi ostvarivanja ciljeva navedenih u prijedlogu EGI-ja, koji su temeljnih elemenata koji određuju njegov opseg, s obzirom na to da se tim aktima ne može pridonijeti ostvarivanju ciljeva utvrđenih za djelovanje Unije u relevantnom području nadležnosti. Time bi Komisija zaobišla svrhu ovlasti Unije u područjima kao što su kultura, obrazovanje, regionalna politika i državne potpore koje su joj one priznate u Ugovorima.

55 Ta se teza ne može prihvatiti.

56 Naime, iako je u područjima nadležnosti Unije Komisija ovlaštena, u svrhu ostvarenja ciljeva koji se osobito žele postići relevantnim odredbama UFEU-a, podnositi prijedloge pravnih akata u kojima se uzimaju u obzir vrijednosti i ciljevi koji su predmet prijedloga EGI-ja, tu instituciju ništa u načelu ne

smije spriječiti ni da podnese prijedloge konkretnih akata, kojima, kao u ovom slučaju, treba dopuniti djelovanje Unije u područjima njezinih nadležnosti kako bi se osiguralo poštovanje vrijednosti iz članka 2. UEU-a i bogate kulturne i jezične raznolikosti predviđene u članku 3. stavku 3. četvrtom podstavku UEU-a.

57 Budući da Rumunjska u tom kontekstu tvrdi da je izvršavanje ovlasti Unije ograničeno člankom 4. stavkom 2. UEU-a, prema kojem Unija poštuje nacionalne identitete država članica, koji su neodvojivo povezani s njihovim temeljnim političkim i ustavnim strukturama, dovoljno je istaknuti da ona nije uspjela potkrijepiti tu tvrdnju, i osobito, dokazati da je navedena odredba nužno protivna donošenju mjera, kao što su apstraktno planirane mjere iz članka 1. stavka 2. pobijane odluke, s obzirom na to da se njima u područjima nadležnosti Unije nastoji osigurati da ona poštuje vrijednosti na kojima se temelji, kao što je poštovanje prava pripadnika manjina, te ostvariti ciljeve iz članka 3. UEU-a, među kojima je poštovanje bogate kulturne i jezične raznolikosti u Uniji.

58 Budući da Rumunjska tvrdi da djelomičnom registracijom prijedloga EGI-ja Komisija može ugroziti autonomiju organizatora i nedopušteno izmijeniti najavljeni predmet prijedloga EGI-ja, dovoljno je utvrditi da su organizatori u točki 8. navedenog prijedloga, naslovljenoj „Zaštitna klauzula”, iznijeli želju da se svaki od jedanaest prijedloga provjeri odvojeno i da, ako se jedan od prijedloga ocijeni nedopuštenim, to ne smije utjecati na druge prijedloge. Stoga, djelomična registracija prijedloga EGI-ja ne ugrožava autonomiju organizatora i nije izmjena najavljenog predmeta navedenog prijedloga, nego odgovara želji koju su sami organizatori službeno iznijeli u prijedlogu EGI-ja u slučaj da Komisija zaključi da određene predmetne mjere očito nisu obuhvaćene njezinim ovlastima.

59 Konačno, argumentaciju Rumunjske, prema kojoj različiti predmetni prijedlozi pravnih akata ni na koji način ne mogu doprinijeti ostvarivanju ciljeva utvrđenih za djelovanje Unije u području relevantne nadležnosti, također treba odbiti.

60 Kao prvo, što se tiče mjera koje se odnose na „jezik”, na „obrazovanje” i na „kulturu” iz točke 2. prijedloga EGI-ja, za čije donošenje organizatori kao pravni temelj predlažu članak 167. stavak 5. prvu alineju i članak 165. stavak 4. prvu alineju UFEU-a, Komisija valjano ističe da pojam „kultura”, na koji se odnosi Glava XIII. UFEU-a u kojoj je članak 167. UFEU-a, u stavku 4. navedenog članka upućuje na poštovanje kulturne i jezične raznolikosti, koja se priznaje u članku 3. UEU-a kao cilj Unije i da pojam „[o]brazovanje” koji je dio naslova Glave XII. UFEU-a u kojem je članak 165. UFEU-a, obuhvaća elemente povezane s promicanjem jezične raznolikosti u Uniji, koja je osim toga poseban cilj naveden u članku 5. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ (SL 2013., L 347, str. 50.) donesene na temelju članka 165. stavka 4. UFEU-a, poput akata koji se odnose na „jezik” koji su navedeni u prijedlogu EGI-ja.

61 Osim toga, u skladu s člankom 167. stavkom 5. drugom alinejom UFEU-a, Vijeće može donijeti preporuke na prijedlog Komisije kako bi se pridonijelo ostvarivanju ciljeva iz navedenog članka, tako da se za apstraktno planiran prijedlog akta koji se odnosi na „preporuku Vijeća ‚o zaštiti i promicanju kulturne i jezične raznolikosti u Uniji’”, ne može smatrati da očito izlazi iz okvira ovlasti Komisije na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu te odredbe.

62 Konačno, kao što se ističe u točki 56. ove presude, okolnost da se u člancima 165. do 167. UFEU-a, među njihovim posebnim ciljevima ne navodi poštovanje pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, ne sprečava Uniju da u okviru ovlasti koje izvršava na temelju tih odredbi donesene mjere kojima se uzima u obzir takav cilj.

63 Kao drugo, što se tiče mjera koje se odnose na „regionalnu politiku” iz točaka 3.1. i 3.2. prijedloga EGI-ja, i konkretnije prijedloga na temelju članaka 177. i 178. UFEU-a koji se odnose na regionalne fondove, kao i prijedloga na temelju članka 173. stavka 3. i članka 182. stavka 1. UFEU-a koji se

odnose na izmjenu Uredbe br. 1291/2013 o programu „Obzor 2020.”, cilj tih mjera također nije proširiti područje nadležnosti Unije, nego da se koriste postojeće ovlasti kako bi se financirali programi. Stoga se, što se tiče regionalnih fondova, članak 1. stavak 2. četvrta alineja pobijane odluke odnosi na „uredb[u] o prilagodbi općih pravila koja se primjenjuju na zadatke, prioritetne ciljeve i ustroj strukturnih fondova na način da se u obzir uzme zaštita manjina i promicanje kulturne i jezične raznolikosti pod uvjetom da djelovanja koja se financiraju vode jačanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji”. Što se tiče programa „Obzor 2020.”, kao što je to Komisija valjano navela, moguća izmjena Uredbe br. 1291/2013 ima za cilj poboljšati istraživanja o dodanoj vrijednosti koju nacionalne manjine i kulturna i jezična raznolikosti mogu imati za društveni i gospodarski razvoj u regijama Unije.

64 Osim toga, kao što se osobito ističe u točki 56. ove presude, da, suprotno onomu što tvrdi Rumunjska, okolnost da se u člancima 173., 177., 178. i 182. UFEU-a, među njihovim posebnim ciljevima ne navodi poštovanje pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, ne sprečava Uniju da u okviru ovlasti koje izvršava na temelju tih odredbi, donese mjere kojima se uzima u obzir takav cilj.

65 Što se tiče prigovora Rumunjske, koji se temelji na navodnom prekoračenju granica utvrđenih u skladu s međunarodnim pravom, u pogledu intervencije države povezano sa zaštitom njezine nacionalne manjine na državom području druge države, Komisija opet pravilno naglašava da ocjena usklađenosti pravnih akata predloženih u EGI-ju s takvim pravnim pravilima ne utječe na ispitivanje uvjeta registracije predviđenog u članku 4. stavku 2. točki (b) Uredbe br. 211/2011.

66 Što se tiče, kao treće, mjera predloženih u pogledu „osoba bez državljanstva”, kako bi se osiguralo jednako postupanje između njih i građana Unije, na koje se odnosi točka 5.2. prijedloga EGI-ja i za čije donošenje organizatori predlažu članak 79. stavak 2. UFEU-a, Komisija je pravilno istaknula da je na razini Unije doneseno nekoliko pravnih akata koji se osobito primjenjuju na osobe bez državljanstva, kao što je Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća, od 11. svibnja 2011. o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ za proširenje njezinog područja djelovanja na korisnike međunarodne zaštite (SL 2011., L 132., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 191.), uključujući i u pogledu jednakog postupanja između osoba bez državljanstva i građana Unije. Uzimajući u obzir da poziva Komisiju da podnese izmjene propisa „koji se odnose na osobe bez državljanstva radi usklađivanja prava dugotrajnih apatrida i njihovih obitelji s pravima građana U[nije]”, moglo se smatrati da apstraktno planirani prijedlog EGI-ja, očito ne izlazi iz okvira ovlasti Komisije na temelju kojih može podnijeti prijedloge pravnih akata Unije za provedbu Ugovorâ.

67 Kao četvrto, što se tiče prijedloga iz točke 6.1. prijedloga EGI-ja koji se odnosi na to da se na temelju članka 118. UFEU-a uvede „jedinstveno autorsko pravo” na temelju kojeg bi se cijela Unija mogla smatrati unutarnjim tržištem u području autorskih prava, valja utvrditi da se navedenom odredbom predviđa da je Unija nadležna za uspostavljanje mjera za stvaranje europskih prava intelektualnog vlasništva kako bi se osigurala ujednačena zaštita prava intelektualnog vlasništva u čitavoj Uniji.

68 Stoga, kao što se ističe u točki 56. ove presude, okolnost da se u članku 118. UFEU-a, među njegovim posebnim ciljevima ne navodi poštovanje pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, ne sprečava Uniju da u okviru ovlasti koje izvršava na temelju tih odredbi donese mjere kojima se uzima u obzir takav cilj.

69 Što se tiče prigovora Rumunjske, koji se temelji na prekoračenju granica utvrđenih u skladu s međunarodnim pravom u pogledu intervencije države povezano sa zaštitom njezine nacionalne manjine na državom području druge države, valja ponoviti činjenicu da pitanje usklađenosti pravnih akata predloženih u EGI-ju s takvim pravnim pravilima ne utječe na ispitivanje uvjeta registracije predviđenog u članku 4. stavku 2. točki (b) Uredbe br. 211/2011.

70 Kao peto, što se tiče prijedloga izmjene Direktive 2010/13 o „audiovizualnim medijskim uslugama”, na temelju članka 53. stavka 1. i članka 62. UFEU-a, na koji se odnosi točka 6.2. prijedloga EGI-ja i kojim se nastoji osigurati sloboda pružanja usluga i prijema audiovizualnih sadržaja u regijama gdje borave

nacionalne manjine, valja također istaknuti da se Komisiju ničim ne sprečava da predloži izmjenu navedene direktive kojom se uzimaju u obzir zahtjevi povezani s poštovanjem pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, dok su argumenti Rumunjske koji se temelje, s jedne strane, na navodnoj povredi članka 56. UFEU-a i članka 2. UEU-a i, s druge strane, na prekoračenju granica utvrđenih u skladu međunarodnim pravom u pogledu intervencije države povezano sa zaštitom njezine nacionalne manjine na državom području druge države, bespredmetni u fazi ocjene uvjeta registracije navedenog u članku 4. stavku 2. točki (b) Uredbe br. 211/2011. Budući da se taj prigovor konkretnije odnosi na povredu članka 2. UEU-a, u najboljem ga se slučaju može ispitati s obzirom na uvjet naveden u članku 4. stavku 2. točki (d) Uredbe br. 211/2011, kojim se Komisiji zabranjuje registracija prijedloga EGI-ja koji su očito protivni vrijednostima Unije koje su navedene u članku 2. UEU-a, a to je odredba na koju se ipak ne odnosi ovaj tužbeni razlog.

71 Kao šesto, što se tiče prijedloga iz točke 7. prijedloga EGI-ja koji se odnosi na „skupno izuzeće projekata kojima se promiču nacionalne manjine i njihova kultura”, koji se temelji na članku 107. stavku 3. točki (e) UFEU-a, Komisija pravilno podsjeća da se u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) UFEU-a potpore za promicanje kulture i očuvanje baštine mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištima, nakon analize koju provodi Komisija, ako ne utječu na trgovinske uvjete i tržišno natjecanje u Uniji u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. Budući da Rumunjska tvrdi da navedeni prijedlog može dovesti do diskriminacije na temelju etničkih kriterija, narušava tržišno natjecanje i protivi se granicama uključivanja matične države u zaštitu njezine nacionalne manjine koja se nalazi na državnom području druge države članice, valja uputiti na prethodna razmatranja, prema kojima ti argumenti ne utječu na ocjenu uvjeta registracije predviđenog u članku 4. stavku 2. točki (b) Uredbe br. 211/2011, a Rumunjska se nije pozvala na povredu članka 4. stavka 2. točke (d) te uredbe u okviru ovog tužbenog razloga.

72 S obzirom na prethodna razmatranja, valja zaključiti da Rumunjska pogrešno tvrdi da je Komisija počinila pogrešku u ocjeni i povrijedila članak 5. stavak 2. UFEU-a i članak 4. stavak 2. točku (b) Uredbe br. 211/2011, time što je u fazi registracije prijedloga EGI-ja, i ne dovodeći u pitanje po potrebi potpunije ispitivanje u okviru primjene članka 10. Uredbe br. 211/2011, zaključila da s objektivnog stajališta, prijedlozi pravnih akata, kao što su oni navedeni u članku 1. stavku 2. pobijane odluke i apstraktno planirani, ne izlaze „očito iz” okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta radi provedbe Ugovorâ.

73 Stoga valja odbiti prvi tužbeni razlog.

### *Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 296. drugog stavka UFEU-a*

74 Rumunjska tvrdi da obveza obrazlaganja predviđena u članku 296. drugom stavku UFEU-a nije u cijelosti uređena člankom 4. stavkom 3. drugim podstavkom Uredbe br. 211/2011. Navedena je obveza bitna postupovna pretpostavka za poštovanje njezinih prava obrane kao povlaštenog tužitelja i pridonosi ostvarenju općenitijeg cilja kojim se nastoji osigurati da sud Unije može provesti nadzor zakonitosti. Obrazloženje treba biti prilagođeno prirodi predmetnog akta i treba jasno i nedvosmisleno odražavati rasuđivanje institucije koja je autor akta. Osim toga, u skladu sa sudskom praksom, institucija Unije treba izričito razvijati svoje rasuđivanje kad odluka znatno odstupa od prethodnih odluka, kao u ovom slučaju unošenjem temeljne izmjene u odnosu na odluku C (2013) 5969 *final* iz točke 2. ove presude. Usto, obveza obrazlaganja još je važnija u slučaju registracije prijedloga EGI-ja jer uvjet iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011 ima za cilj osigurati poštovanje temeljnog načela dodjeljivanja ovlasti. Konačno, budući da Komisija ima široku diskrecijsku ovlast u pogledu pitanja izlazi li očito prijedlog EGI-ja iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta, poštovanje obveze obrazlaganja od temeljne je važnosti kako bi se omogućila provjera nepostojanja pogreške u ocjeni i postojanja činjeničnih i pravnih elemenata o kojima ovisi izvršavanje njezine diskrecijske ovlasti.

75 Međutim, prema mišljenju Rumunjske, u pobijanoj odluci navode se predmet i ciljevi prijedloga EGI-ja u uvodnim izjavama 2. i 3. a da se pritom ne iznose razlozi iz kojih je Komisija ovlaštena predložiti akte obuhvaćene tim predmetom i kojima se nastoje postići ciljevi zaštite koji su u njoj navedeni. Komisija u uvodnoj izjavi 4. pobijane odluke samo navodi devet registriranih prijedloga akata. Iako Komisija u uvodnim izjavama pobijane odluke navodi da su dopušteni prijedlozi zakonodavnih akata podneseni u skladu s politikama koje su obuhvaćene ovlastima Unije i općenito izneseni u uvodnoj izjavi 5. pobijane odluke, ona u izreci dopušta da se prikupe potpisi za prijedloge zakonodavnih akata za koje je točno da su obuhvaćeni područjima u općoj nadležnosti Komisije, ali kojima se promiču nacionalne ili jezične manjine te kulturna i jezična raznolikost. Osim toga, pobijana odluka ne sadržava nikakvo upućivanje na vrijednosti i ciljeve Unije navedene u člancima 2. i 3. UEU-a.

76 Usto, iako Komisija u uvodnim izjavama 2. i 3. pobijane odluke navodi ciljeve i referentno područje EGI-ja, odnosno zaštitu pripadnika nacionalnih manjina te kulturnu i jezičnu raznolikost, ta institucija uopće ne pojašnjava iz čega proizlazi da ona nije nadležna u tim područjima i, konkretnije, u području zaštite pripadnika nacionalnih manjina, kao što je učinila, na primjer, u obrazloženju odbijanja dvaju drugih prijedloga kao nedopuštenih. Takvo očito nedovoljno obrazloženje sprečava, s jedne strane, zainteresirane osobe da saznaju razloge registracije prijedloga EGI-ja i djeluju u skladu s tim te, s druge strane, Opći sud da provede nadzor zakonitosti pobijane odluke.

77 Štoviše, pobijana odluka je općenita i šablonska te se u njoj ne navode razlozi na temelju kojih je Komisija zaključila da se prijedlog EGI-ja može djelomično registrirati, dok je u odluci C (2013) 5969 *final* zauzela potpuno suprotno stajalište.

78 Komisija, koju podupire Mađarska, osporava argumente Rumunjske.

79 Valja podsjetiti da se obveza obrazlaganja pravnih akata predviđena u članku 296. drugom stavku UFEU-a primjenjuje na svaki akt u pogledu kojeg se može podnijeti tužba za poništenje (presuda od 1. listopada 2009., Komisija/Vijeće, C-370/07, EU:C:2009:590, t. 42.). Iz toga slijedi da, unatoč okolnosti da se u članku 4. stavku 3. drugom podstavku Uredbe br. 211/2011 navodi da Komisija ima obvezu obavijestiti organizatore o obrazloženju svoje odluke samo ako odbije registrirati prijedlog EGI-ja, pobijana odluka podliježe obvezi obrazlaganja čak i ako se njome potvrđuje Komisijina odluka da registrira prijedlog EGI-ja jer se odnosi na devet od jedanaest prijedloga pravnih akata navedenih u njezinu prilogu.

80 U skladu s ustaljenom sudskom praksom koja se odnosi na članak 296. UFEU-a, obrazloženje pravnih akata mora odgovarati naravi akta o kojem je riječ i mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke institucije koja je donijela akt kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima poduzimanja mjere, ali i kako bi se nadležnom sudu omogućilo provođenje nadzora (vidjeti presudu od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 28. i navedenu sudsku praksu).

81 Kao što to također proizlazi iz ustaljene sudske prakse, zahtjev u vezi s obrazloženjem mora se ocijeniti s obzirom na okolnosti slučaja. U obrazloženju nije potrebno navesti sve relevantne činjenične i pravne elemente jer pitanje ispunjava li obrazloženje akta zahtjeve iz članka 296. UFEU-a treba ocijeniti ne samo s obzirom na tekst tog akta nego i na njegov kontekst kao i na sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje (vidjeti presudu od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 29. i navedenu sudsku praksu).

82 Usto, potrebno je razlikovati obvezu obrazlaganja kao bitnu postupovnu pretpostavku od nadzora osnovanosti obrazloženja, koji je dio nadzora materijalne zakonitosti akta i pretpostavlja da sud provjeri sadržavaju li razlozi na kojima se akt temelji pogrešku (vidjeti u tom smislu presudu od 2. travnja 1998., Komisija/Sytraval i Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, t. 66. do 68.).

83 Prema mišljenju Rumunjske, u skladu sa sudskom praksom (vidjeti u tom smislu presude od 21. studenoga 1991., Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, t. 14. i od 13. prosinca 2007., Angelidis/Parlament, T-113/05, EU:T:2007:386, t. 61.), poštovanje obveze obrazlaganja ima još veću važnost u slučaju kad institucije Unije imaju široku diskrecijsku ovlast, što je ovdje slučaj. Naime, samo na taj način sud Unije može provjeriti jesu li činjenični i pravni elementi o kojima ovisi primjena diskrecijske ovlasti bili prisutni.

84 Međutim, suprotno tezi koju zagovara Rumunjska, Komisija nema široku diskrecijsku ovlast za potrebe registracije prijedloga EGI-ja, s obzirom na to da se u članku 4. stavku 2. Uredbe br. 211/2011 navodi da navedena institucija „registrira" takav prijedlog ako su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka 2. točaka (a) do (d) te uredbe, odnosno osobito ako prijedlog EGI-ja ne izlazi očito iz okvira ovlasti Komisije na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ. Suprotno tomu, ako je nakon prve analize očito da potonji uvjet nije ispunjen, Komisija „odbija" registrirati prijedlog EGI-ja, kao što je navedeno u članku 4. stavku 3. prvom podstavku Uredbe br. 211/2011.

85 Komisija tim manje ima takvu diskrecijsku ovlast jer je presuđeno da u skladu s ciljevima koji se nastoje postići EGI-em, kao što su navedeni u uvodnim izjavama 1. i 2. Uredbe br. 211/2011 – koji se, među ostalim, sastoje od poticanja građana na sudjelovanje i kojima se Unija želi učiniti dostupnijom – Komisija, kada joj se podnese prijedlog za EGI, uvjet registracije propisan u članku 4. stavku 2. točki (b) te uredbe treba tumačiti i primjenjivati na način da osigura da je EGI lako dostupan (presude od 12. rujna 2017., Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, t. 49. i od 7. ožujka 2019., Izsák i Dabis/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, t. 53. i 64.).

86 U ovom slučaju, valja utvrditi da se u uvodnim izjavama pobijane odluke iznose elementi na temelju kojih je ona donesena i da je Rumunjska mogla ispitati razloge na kojima se temelji pobijana odluka, kao što pokazuju i svi argumenti koje je iznijela u prilog ovoj tužbi.

87 Tako je Komisija u uvodnoj izjavi 6. pobijane odluke jasno navela da prijedlog EGI-ja, u dijelu u kojem se odnosi na njezino podnošenje prijedloga pravnih akata Unije, koji su navedeni u uvodnoj izjavi 4. točkama (a) do (e) i (h) do (k) navedene odluke, za provedbu Ugovorâ, ne izlazi očito iz okvira njezinih ovlasti na temelju kojih može podnijeti prijedlog pravnog akta. Navedeni zaključak proizlazi iz prikaza navedenog u uvodnoj izjavi 5. pobijane odluke i preuzetog u točki 8. ove presude, područja u kojima se mogu donijeti pravni akti Unije radi provedbe Ugovorâ.

88 Okolnost da u fazi registracije prijedloga EGI-ja, koja podrazumijeva njegovu prvu pravnu ocjenu i ne prejudicira Komisijinu ocjenu koju ona donosi u okviru komunikacije donesene na temelju članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 211/2011 (presuda od 23. travnja 2018., One of Us i dr./Komisija, T-561/14, u žalbenom postupku, EU:T:2018:210, t. 117.), ta institucija samo općenito navodi, kao što je to učinila u uvodnoj izjavi 5. pobijane odluke, područja u kojima se mogu donijeti pravni akti Unije i koja odgovaraju područjima u kojima organizatori EGI-ja traže podnošenje pravnih akata, kako bi iz toga zaključila da prijedlog EGI-ja ne izlazi očito iz okvira ovlasti Komisije a da pritom ne ističe okolnost da se mjerama na koje upućuje prijedlog EGI-ja nastoji poboljšati zaštita pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina i ojačati kulturna i jezična raznolikost Unije, ne može se smatrati protivnom obvezi obrazlaganja.

89 S obzirom na to da Rumunjska u tom kontekstu tvrdi da je Komisija povrijedila svoju obvezu obrazlaganja time što je promijenila svoje stajalište u odnosu na stajalište izneseno u odluci C (2013) 5969 navedenu u točki 2.ove presude a da nije izričito navela razloge te promjene, s jedne strane, valja istaknuti da iz obrazloženja pobijane odluke jasno proizlazi da je, suprotno onomu što je bio slučaj odluke C (2013) 5969, Komisija za potrebe djelomične registracije prijedloga EGI-ja uzela u obzir, u skladu sa sudskom praksom Suda i Općeg suda, dodatne informacije koje su organizatori dostavili na istom temelju kao i obvezne informacije kako bi se provjerilo je li ispunjen uvjet iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 211/2011. Štoviše, Komisija je već u odluci C (2013) 5969

tvrdila da određeni prijedlozi pravnih akata iz priloga prijedlogu EGI-ja, kad se razmatraju pojedinačno, mogu ući u okvir njezinih ovlasti da podnese prijedlog pravnog akata Unije za provedbu Ugovorâ.

90 S druge strane, što se tiče Komisijine odluke da prihvati djelomičnu registraciju prijedloga EGI-ja, u pogledu koje Rumunjska također kritizira nepostojanje obrazloženja u pobijanoj odluci, Komisija je pred Općim sudom tvrdila da se njezin stav promijenio nakon donošenja odluke C (2013) 5969 navedene u točki 2. ove presude i da sad smatra da takva registracija može potaknuti sudjelovanje građana u demokratskom životu i učiniti Uniju dostupnijom.

91 U tom pogledu, valja utvrditi, s jedne strane, da se u uvodnoj izjavi 10. pobijane odluke navodi da je EGI ima za učinak poboljšanje demokratskog funkcioniranja Unije tako što se omogućuje da svaki građanin sudjeluje u demokratskom životu Unije i, s druge strane, da bi u skladu s uvodnom izjavom 11. navedene odluke u tu svrhu postupci i uvjeti potrebni za građansku inicijativu trebali biti jasni, jednostavni, prilagođeni korisnicima i proporcionalni vrsti građanske inicijative kako bi se njima potaknulo sudjelovanje građana, a Unija učinila dostupnijom, dok u uvodnoj izjavi 12. pobijane odluke Komisija zaključuje da bi prijedlog EGI-ja trebalo djelomično registrirati.

92 Slijedom toga, iako obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. UFEU-a u načelu ne podrazumijeva da autor odluke iznese razloge zbog kojih je tu odluku temeljio na određenom tumačenju relevantnog pravnog pravila te je dovoljno da navedena institucija iznese činjenice i pravna razmatranja koja su imala ključnu važnost u strukturi odluke, valja utvrditi da se u pobijanoj odluci, u svakom slučaju, u dovoljnoj mjeri navode razlozi koji su temelj djelomične registracije prijedloga EGI-ja.

93 Osim toga, budući da Rumunjska također prigovara Komisiji da u pobijanoj odluci nije uputila na članke 2. i 3. UEU-a, s obzirom na to da, prema mišljenju te države članice, te odredbe same po sebi ne dodjeljuju zakonodavnu ovlast Unije, dovoljno je utvrditi da potonji zaključak proizlazi iz općeg konteksta pobijane odluke i konkretno iz odluke C (2013) 5969 navedene u točki 2. ove presude, nastavno na koju je donesena pobijana odluka, u čijoj se uvodnoj izjavi 8. u pogledu mjera čija je registracija odbijena i koje nisu predmet ove tužbe uostalom podsjeća da članak 3. stavak 3. UEU-a sam po sebi nije pravni temelj za bilo kakvo djelovanje institucija.

94 Slijedom toga, valja odbiti drugi tužbeni razlog i stoga tužbu u cijelosti.

## Troškovi

95 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Rumunjska nije uspjela u postupku, snosit će vlastite troškove i Komisijine troškove, sukladno njezinu zahtjevu, uključujući troškove postupka privremene pravne zaštite.

96 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Iz toga slijedi da će Mađarska snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**

2. **Rumunjska će snositi vlastite troškove i troškove Europske komisije, uključujući troškove postupka privremene pravne zaštite.**

**3. Mađarska će snositi vlastite troškove.**

Prek Buttigieg Costeira

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 24. rujna 2019.

Potpisi